

Nogometaš

BROJ 3 - LISTOPAD 2015.

Vanja SMOKVINA

Zakon o sportu

FIFA / FIFPro

Rušenje štetnog sustava transfera

Sadržaj:

- 3** Uvodnik
- 4-6** Intervju – Vanja Smokvina
- 7** Novi ONLINE diplomanti i brucosi
- 8-9** Ususret FIFPro World XI
- 10-11** Rušenje štetnog sustava transfera
- 12-13** Osvrt na ljetni prijelazni rok
- 14-15** Euro nastupi hrvatskih predstavnika
- 16-17** Dinamov iskorak u Ligu prvaka
- 18-19** Prva četvrtina HNL-a 2015/16
- 20-21** Reprezentativni potresi
- 22** Novi izbornik Vatrelih
- 23** Promjena najdugovječnijeg trenera HNL-a
- 24-25** Naši treneri uspješni u inozemstvu
- 26-27** Ozljede gležnja

Nogometne nervoze

Nakon ljetnih radosti, odmora, u možda nikad ranijem terminu, krenula su nogometna natjecanja. Još u jeku turističke sezone krenula je dakle nogometna sezona. Opterećena kontinuiranim mijenama do kraja prijelaznog roka 31.kolovoza, što znači skoro dva mjeseca odigravanja prvenstva, sezona je poprimila poprilično nervozne trendove. Je li jedan od uzroka upravo u manjku ljetnog odmora i opuštanja? Iako djeluje poprilično bizarno, moglo bi se reći da izostanak dovoljnog vremena za fizičku i psihičku revitalizaciju aktera, doprinosi nervozi igrača, trenera i posljedično svih onih koji su involvirani u nogometnu priču. Dodamo li tome sve stresove prijelaznog roka, nesigurnost statusa igrača, pa promjene sredina i nužne prilagodbe, pa trenerska nezadovoljstva zbog nestalnosti kadra kojeg imaju na raspolaganju, naposljetku, teret postignutih rezultata, zbog svega toga može se razgovarati kako neke povišene napetosti imaju polazište u spomenutim stvarima. No, da ne bismo bili odveć ležerne interpretacije kompleksnih događanja u hrvatskom nogometu, nažalost, moramo se osvrnuti na novu dozu agresivnosti i negrativnosti u ionako koleričnoj relaciji HNS-a i Hajduka. Od isforsirane ali opet i kao takve dobrodošle inicijative smirivanja strasti pred gostovanje Italije na Poljudu, preko neželjenih skandaloznih događanja sa svastikom do nedavne sporne sudačke prezentacije u derbiju Hajduk-Dinamo (na štetu domaćina, kako su potvrdili sudački eksperti),

opet smo u atmosferi netrpeljivosti i otvorenog sukobljavanja vladara nogometa (HNS) i jednog od dva najveća, i kao takvih stupova HNL-a, kluba (Hajduk). Gdje vodi takav odnos svadljivosti i isključivosti može se samo sa zebnjom naslućivati. Ono što je jako loše u toj tužnoj priči, ne samo nogometa nego i društva nam uopće, to je da se ne vidi koja će to institucionalna snaga i(li) autoritet doprinijeti prevladavanju tog jaza. Nije nam jasno ni to kako HNS, kao krovna nogometna organizacija misli uopće funkcionirati ako ima takav katastrofalan odnos sa Hajdukom i svime što on u domaćem nogometu i društvu u cjelini znači...

Nažalost, riječ koju često rabimo u ovom uvodniku, cijeli se taj sukob proširio na donedavno nezamislivo područje, a to je reprezentacija. U godini koja obilježava prvih četvrt stoljeća života nogometne reprezentacije, koja je (bila) nedodirljiva pučka priča i neupitan ponos, simbol nacionalne privrženosti i masovnog ispoljavanja takvih emocija, svjedočimo gotovo masovnoj destrukciji kulta Vatrelih. Aktualna reprezentacija doživljava se u velikom dijelu javnosti kao instrument nametanja volje čelnika HNS-a u provedbi politike zbog koje se događaju nikad veća raslojavanja nogometnog sporta. Takva neprirodna situacija rezultirala je ne samo novim stanjem koje se zove omraženost reprezentacije, nego se reflektira i sada već slijedom (!?) utakmica bez prisustva hrvatskih

navijača na domaćim i inozemnim utakmicama, kontinuiranim strahom od incidenata koji bi definitivno kompromitirali nastupanje u UEFA-inim i FIFA-inim natjecanjima. Djeluje nestvarno kako se osjećaj svetkovine koja je krasila utakmice Hrvatske pretvorio u doživljaj muke. I opet, ne vidi se tko je taj koji će to očajno stanje promijeniti. Štoviše, nakon vrlo dvojbene argumentacije i smjene izbornika Nike Kovača, način kako je čelništvo HNS-a promoviralo novog izbornika, Antu Čačića, doživljenog u široj javnosti kao sljedbenika redatelja neželjene politike Kuće nogometa, samo je intenziviralo prije navedene negativnosti oko reprezentacije i uopće domaćeg nogometa...

Tračak svjetlosti ponudili su nam klubovi u Europi. Dinamo je ušao u ligu prvaka i fanastičnom pobjedom nad Arsenalom dao višu dimenziju svojem sada već tradicionalnom nastupu u fazi po grupama. Hajduk je napravio iskorak u Euro ligi i propustio zadnji korak da uđe u fazu grupe. No da Bijeli napreduju vidi se i iz odličnih im igara u HNL-u, gdje pušu za vrat desetljeće nedodirljivom dominatoru, Dinamu. Šteta je doista da svi ti i neki drugi iskoraci, a koji uključuju i uspješne partiture naših mladih trenera u svijetu (Bilić, Dalić, Bjelica, Tudor...), napredak u jačanju statusa igrača, fantastične infrastrukturne dosege HNK Rijeke, bivaju zasjenjeni sukobima. Dokle nogomet može izdržati, i po kojoj cijeni, svoje krajnosti?

INTERVJU - VANJA SMOKVINA

Za ovaj broj našeg časopisa za sugovornika smo izabrali dr. sc. Vanju Smokvinu s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Rođeni Riječanin (1983.) idealni je sugovornik za mnogo-brojna pitanja u pogledu radnopravnog statusa nogometaša pošto je 2012. doktorirao upravo na tu temu u Sloveniji. Uz to, obnaša dužnost arbitra pri Arbitražnom sudu HNS-a kao

član izabran po prijedlogu HUNS-a, te je bio članom radnih skupina Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za donošenje novog Zakona o sportu. Razgovarali smo općenito o statusu profesionalnih nogometaša, mogućim poboljšanjima koje je trebao donijeti novi Zakon o sportu i drugim zamamljivim temama...

1. U Hrvatskoj smo svjedoci da 59 igrača ima blokirane račune zbog svojeg statusa samostalnog djelatnika. Zašto je tomu tako?

Osnovni problem je status koji profesionalni sportaši imaju u Hrvatskoj. Zakon o sportu je dao mogućnost radnog odnosa ili samostalne djelatnosti, a na nacionalnim je sportskim savezima (za nogomet - HNS) da svojim aktima odluče kakav će status sportaši imati. Do lipnja ove godine to je mogao biti isključivo ugovor o profesionalnom igranju, koji nije ugovor o radu, već neka posebna vrsta građanskog ugovora. Izuzetak su bili strani igrači koji su mogli imati ugovore o radu. Sportaši su tako obvezni sami obračunavati i plaćati doprinose, poreze, prireze umjesto da to bude obveza klubova. Klubovi

to nisu bili obvezni jer to nije bio radni odnos. Čak i ta okolnost ne bi bila tako pogubnom da klubovi ispunjavaju svoje obveze na vrijeme, no zbog kašnjenja klubova u ispunjavanju svojih ugovornih obveza, igrači nisu primali naknadu koja im pripada ali su svakog mjeseca morali uplaćivati davanja. Tako su nastali vrlo ozbiljni, usudio bih se reći, socijalni problemi... Žalosno je da profesionalni sportaši u jednom tako trofejnom sportu, a mogu otvoreno reći i nacionalnom sportu jer je u nje ga uključeno najviše sportaša i građana općenito kao i klubova, niti za vrijeme svoje profesionalne karijere ne mogu živjeti od svoga rada. Štoviše, svoje smo državljane diskriminirali u odnosu na strance koji su mogli imati ugovore o radu.

2. Rekli ste da se situacija promijenila s lipnjem ove godine. Kako?

Tada je stupio na snagu novi Pravilnik o statusu igrača i registracijama HNS-a koji je uveo mogućnost da se uz ugovore o profesionalno m igranju može zaključiti i ugovor o radu. Ovdje je važno naglasiti da je do ove, podosta velike promjene došlo uslijed socijalnog dijaloga koji se vodio između HNS-a, HUNS-a i predstavnika klubova u vidu Udruge prvoligaša, dok je ista postojala. Sve se to događalo u Hrvatskoj jer je na razini svih država članica EU-a koje su članice UEFA-e morao biti implementiran tzv. europski kolektivni ugovor za nogomet (Automni sporazum), a zaključili su ga FIFPro Europa kao udruženje igrača, udruženja klubova i liga

(ECA i EPFL), uz UEFA-u i Europsku komisiju. Mi smo zapravo ovdje morali primijeniti ono što razvijeni svijet odavno ima, radnopravni status profesionalnih nogometaša, s odgovarajućom zaštitom radnih i socijalnih uvjeta nogometaša. Napominjem da je uloga HUNS-a ovdje od ključne važnosti i svi članovi, ali i oni koji to nisu mogu biti zahvalni HUNS-u na radu za boljitak i zaštitu njihovih prava.

3. Dakle, učinjen je korak unaprijed. No, čini nam se da onaj odlučujući korak još nedostaje, zar ne?

Tako je. Uveli smo ugovor o radu, no mogućnost izbora nije dobra. Ona nije dobra u prvom redu jer nije mogućnost. Igrači, kao i inače radnici u svakom drugom

poslu u ugovornom su odnosu uvijek slabija ugovorna strana i zato moraju imati odgovarajući pravni okvir koji ih štiti. Pa zar ne bi bilo dobro nekom trgovačkom centru, ugostiteljskom objektu, hotelu da može imati građanske ugovore sa svojim djelatnicima umjesto ugovora o radu. Ne bi bio obvezan svakog mjeseca isplatiti plaću, platiti doprinose i sl, nego recimo na kraju sezone. E vidite, upravo tako nešto smo mi u nogometu omogućili. Država, ali ni odgovarajući nacionalni sportski savezi, na žalost do sada nije pokazala dovoljnu brigu za profesionalne sportaše kojima valja priznati radni status bez ikakve dvojbe. Pa Hrvatska je na samom dnu liste država članica EU-a po tom pitanju. Upravo kada nacionalni sportski savezi nisu imali želju ili mogućnost to učiniti, država je kao zakonodavac trebala „prerezati“ i donijeti odgovarajući pravni okvir. To je pokušano radom na novom Zakonu o sportu.

4. Što bi novoga novi Zakon o sportu donio profesionalnim sportašima?

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH je 2014. godine imenovalo radnu skupinu za izradu kompletno novog Zakona o sportu. Rad je nastavljen tijekom 2015. godine kroz dodatna povjerenstva te je u radu na tekstu bilo uključeno više od 30-ak

raznih stručnjaka, od pravnika, ekonomista, kineziologa, predstavnika krovnih sportskih udruženja, Nacionalnog vijeća za sport, Hrvatskog olimpijskog odbora, predstavnika Kineziološkog fakulteta u Zagrebu, ministarstava i dr. Jedina zadaća koju smo imali jest napraviti što je moguće bolji tekst zakona koji će pomoći boljitku i napretku hrvatskog sporta. Morate shvatiti da kada imate tako veliki broj ljudi koji su uključeni u izradu jednog tako važnog propisa, nikada nećete u pogledu svega imati konsenzus. No, u najvećem dijelu imali smo čak i konsenzus oko nekih vrlo važnih pitanja. Radnopravni status i zdravstvena zaštita sportaša jedno su od njih. Tu sam iznimno ponosan i zahvalan svim članovima povjerenstva jer su svi uvidjeli koliko je to pitanje važno i ne samo za sportaše već i za trenere. Osim toga izdvojio bih i pitanje sportskih građevina i postupak donošenja njihovih mreža kao i plaćeni doprinosi i sportske stipendije za sportaše I. kategorije. Ovo su važna pitanja oko kojih je postignut konsenzus svih članova radnih skupina i zaista bi bila šteta da se iste ne implementiraju.

5. Bilo je puno polemike oko nacrt Zakona, kako Vi to vidite?

Iskreno, smatram da se polemika oko nacrt Zakona u velikom broju

slučajeva stvarala nepotrebno. Da li je razlog tomu strah od nečeg novog, od promjene, teško mi je reći. Imam osjećaj da su mnogi digli svoj glas a da argumentirano ne mogu reći što ih smeta. Mislim da je javna rasprava možda i najbolje ukazala na to. Suštinskih kritika i argumentiranih prijedloga na Nacrt zakona u javnoj raspravi praktički nije niti bilo. Zato je sustav e-savjetovanja izvrstan medij da zapravo svi zainteresirani mogu u svakom trenutku vidjeti koji su prijedlozi odnosno kritike unesene u pogledu samog teksta. Zakon o sportu je iznimno kompleksan. On uređuje status sportaša i trenera, stručne kadrove u sportu (trenere i dr.) uređenje i ustroj klubova i saveza, preoblikovanje klubova, sportske građevine, financiranje sporta... Osim toga, on se odnosi kako na profesionalni tako i na amaterski sport, odnosi se na nogomet, ali i na boćanje i streljaštvo.

6. Koja je bila Vaša uloga u radu radne skupine?

Od samog početka sam bio uključen u rad radne skupine i ponosan sam na naš rad, ponajviše na prvi tim koji je započeo sa svojim radom u travnju 2014. U taj su tim dodatno uključeni mnogi stručnjaci, ali i sportski djelatnici. Moja je zadaća bila prvenstveno se usredotočiti na pitanje radnopravnog statusa i zdravstve-

ne zaštite sportaša, no bio sam uključen i u ostale dijelove Zakona, jer smo jednostavno svi članovi povjerenstva bili uključeni u sve segmente.

7. Što biste istaknuli kao najveću izmjenu?

Svakako uvođenje radnopravnog statusa za profesionalne sportaše, ali i trenere, ali ne kao opciju izbora, već kao isključiv način zaključenja ugovora klubova i igrača. Ponavljam igrači kao „slabija ugovorna strana“ moraju biti zaštićeni u ugovornom odnosu sa klubom od strane nacionalnog saveza - HNS-a ali prije svih od strane države. Ovdje bih nadodao svakako i plaćanje doprinosa za zdravstveno i mirovinsko za sportaše I. kategorije na prijedlog HOO-a te na prijedlog Ministarstva jedinstveni iznos stipendije za I. kategoriju. Navedeno bi značilo više od 20 milijuna kuna za sportaše prve kategorije i značilo bi stvarno i osjetno poboljšanje statusa vrhunskih sportaša u Hrvatskoj. Ima tu još drugih važnih izmjena poput kvalitetnijeg reguliranja pravnog okvira za stručne kadrove u sportu, načina financiranja sporta odnosno krovnih sportskih udruženja što je primjerice HOO i dr. 8. Kada je Nacrt zakona bio gotov i zašto po Vama Zakon nije u proceduri?

Konačni tekst koji je upućen u javnu raspravu je bio završen u lipnju ove godine. Procedura donošenja zakona iziskuje svoje vrijeme, ako se zakon radi kvalitetno, no žao mi je da sve nije bilo završeno malo prije kako bismo već imali na snazi Zakon, barem u onom dijelu oko kojega je postignut konsenzus svih članova radne skupine. No, ovdje moram istaknuti da radne skupine i povjerenstva služe resornim ministarstvima kao stručna tijela za izradu zakona, ali u konačnici kako će zakon izgledati i što će biti njegov sadržaj prvo utvrđuje resorno ministarstvo pa Vlada, a potom i Hrvatski sabor. Dakle, uvijek imamo političku odluku o bilo kojem zakonskom tekstu, pa tako i ovome.

9. U kojoj je fazi sada Zakon?

Zakon je još uvijek u fazi koja slijedi nakon javne rasprave. Odnosno, trebao bi biti upućen Vladi RH, pa potom u Sabor. No, uslijed činjenice raspuštanja Hrvatskog sabora i parlamentarnih izbora, šteta je da tekst nije prošao potrebnu proceduru i da nije ugledao svjetlo dana no ovaj kvalitetni tekst će imati na stolu

novooformljena Vlada odnosno resorno ministarstvo i želim vjerovati da će se nastaviti dobrim putem kojim se krenulo. Nedostaje nam pozitivniji pristup stvarima i veća vjera da ono što radimo radimo na najbolji i najiskreniji način.

10. U 2010. smo imali klubove Varteks, Croatia Sesvete, Karlovac, Šibenik koji su otišli u stečaj, povijest se ponovila i prošle godine, kada su u predstečajnoj nagodbi završili: Cibalijsa, i Osijek. Pomorac je otišao u stečaj. Zagreb je imao eliki problema oko isplate duga Ivanu Krstanoviću. Što bi se po Vama trebalo promijeniti kako se ovakve stvari nebi događale?

Važno je stvoriti odgovarajući sustav prije svih prve lige koji se može sam financirati. Složiti ćemo se da je zapravo žalosno da iz godine u godinu imamo problema s nekim prvoligašima koji jednostavno ne mogu financijski zatvoriti natjecateljsku sezonu.

To je s aspekta financijskog fair-playa nedopustivo, ali budimo iskreni to nije samo naš problem. Slično se dogodilo prošle godine

u Italiji s jednom Parmom. Ovdje je važno reći da klubovima nije jednostavno funkcionirati u razdoblju gospodarske krize. Sve je manje sponzorskih ulaganja, državnih trgovačkih društava koje ulažu. Sport, a profesionalni sport je htjeli mi to priznati ili ne gospodarska djelatnost i to djelatnost na tržištu. Tu vrijede pravila tržišnog natjecanja i to ne samo propisi RH, već čitav pravni sustav Europske unije. Bojim se da navedenog

nismo baš sasvim svjesni. Klubovima valja pomoći, jer time pomazemo i samim sportašima, ali i navijačima. Žalosno je da smo nogometna velesila, jer objektivno to jesmo dugogodišnjim rezultatima i plasmanima na svjetskim i europskim natjecanjima, a da nam u prvoj ligi zapravo 3 do 4 kluba posluju pozitivno. Perspektive ime, nedostaje nam pozitivnog duha i malo euforije, no zašto je nema je možda tema za neki drugi razgovor...

UZ TRUD I MALO ODRICANJA DO DIPLOME I NEOVISNOSTI

Ljubojević i Nakić kao poticaj

Poznat je kao izvrstan napadač koji se silno trudio na terenu. I to ne samo da postigne zgoditak, što je u opisu njegovog radnog nogometnog mjesta, nego da doprinosi momčadskoj igri i napretku. Goran Ljubojević je sada pokazao i drugu stranu svoje „borbenosti“, onu koja će mu omogućiti da i u post nogometnoj karijeri bude spreman za izazove.

Bivši reprezentativni napadač Osijeka, Dinama i drugih domaćih i inozemnih klubova, ujedno član Hrvatske Udruge Nogometni sindikat, je i student FIFPro Online Academy (UCN – Sports Management). I to vrlo uspješan student. Ljubojević je na svoju i našu radost, dobio AP Degree diplomu

(120 ECTS bodova)! Zato zaslužuje sve čestitke i želimo mu istovrsnu uspješnost u nastavku školovanja!

U istom ozračju želimo sve najbolje u daljnjem obrazovanju i Vedranu Nakiću. Taj 25-godišnji sportaš (košarkaš) iz Varaždina, koji već nekoliko godina igra u inozemstvu (Bjelorusija, Rumunjska), a nekoć je bio igrač Vindije, Zaboka, Dubrave, zaslužio je AP Degree diplomu vrijednim polaganjem ispita. Kao i Goran Ljubojević tako će i Vedran Nakić sada nastaviti učenje za Bachelor's degree diplomu.

Ljubojevićev i Nakićev uspjeh može služiti primjerom i poticajem svima drugima koji još dvoje trebaju li upisati FIFPro Online Academy –

University College of Northern Denmark, Sports Management. Na naše veliko zadovoljstvo te dvojice nije imalo 6 članova HUNS-a, koji su iskoristili svoje pravo i upisali studij u akademskoj 2015/16 godini. To su Matej Mlakić, Filip Borak, Dino Kresinger, Tomislav Prekrtić, Moris Kuhti i Mate Dragičević, kojima ovom prilikom čestitamo na iskoraku i želimo puno uspjeha tijekom studiranja.

Ujedno pozivamo sve naše članove da razmisle dobro koliko im to studiranje može koristiti u životu te uz trud i malo odricanja mogu ostvariti diplomu koja će im sigurno ojačati neovisnost (i) u dobu nakon aktivne karijere.

JOŠ JEDNO IZDANJE TRADICIONALNOG IZBORA NAJBOLJE MOMČADI GODINE

Igrači za igrače!

U svijetu nogometa, kao i u svim sportovima, postoje mnoge verzije nagrađivanja najboljih i po svekolikim osnovama najzapaženijim akterima godine. No, poznato je da je svakom profesionalcu najdraža nagrada koju dobiva unutar svojeg profesionalnog okruženja. Preciznije rečeno nogometaši najviše drže do priznanja kojeg im dodjele kolege nogometaši. FIFPro organizira glasovanje za najbolju momčad (i aktere)

od 2005. godine. Od tada svake godine svjetsko udruženje profesionalnih nogometaša, uz pomoć svojih članica, distribuira oko 50 tisuća glasačkih listića po cijelom svijetu.

Svaki profesionalni nogometaš dobiva listić i pravo glasa svejedno u kojem dijelu globusa djeluje, od Australije, Brazila, Kine preko Južne Afrike, Španjolske, do Islanda ili SAD-a. Od svakog se igrača traži da oda-

bere po jednog vratara, četiri igrača obrane, tri vezna i tri napadača (1-4-3-3). Dakako, pobjedničku momčad čine oni nogometaši koji su po linijama dobili najviše glasova...

U ovaj prestižni izbor uključila se i FIFA 2009. godine, pa je tako nastao FIFA FIFPro World, koji ove godine bilježi XI izdanje. Sa uključenjem FIFA promijenio se i način-svečanost uručivanja priznanja laureatima. Tako 11

najboljih nagradu primaju na prestižnoj pozornici tijekom svečanosti dodjele FIFA Ballon d'Or.

FIFPro je odgovoran za provedbu izbora najbolje momčadi godine, a važnost tog događanja pokazuje se i kroz prisutnost svih nagrađenih na svečanosti dodjele. Time igrači zapravo najrječitije pokazuju koliko im je stalo do priznanja kolega širom svijeta.

FIFA FIFPro WORLD XI AWARD 2014

**FIFPRO PRIOPĆENJE ZA JAVNOST – KROVNA ORGANIZACIJA
NOGOMETNIH SINDIKATA SVIJETA POKREĆE PRAVNI POSTUPAK PROTIV
FIFA-INOGRADNOG TRANSFERNOG SISTEMA**

Došlo je vrijeme za velike promjene

Krovna svjetska organizacija nogometnih sindikata, FIFPro, pokrenuo je prije nekoliko dana pravni postupak protiv FIFA-e, pred Glavnim direktorijem za tržišno natjecanje EU u Briselu. Tužba je podnijeta radi zaštite tržišnog natjecanja, i ukratko, ona osporava globalno tržište transfera kojim upravlja FIFA i to prema pravilima koja se smatraju anti konkurencijski, neosnovani i protivni zakonima.

Ciljajući na FIFA Pravilnik o statusu i transferu igrača, (PSTI) FIFPro je od Europske komisije zatražio da istraži sporne članke, a prema kojima transferna pravila sprječavaju klubove da budu konkurentni na tržištu. Tako im se onemogućuje da si osiguraju i zadrže talentirane igrače, šteti se interesima malih

i srednjih profesionalnih klubova, njihovim navijačima, i u konačnici i nogometašima. FIFA PSTI, kao temeljno radno pravno i poslovni propis u nogometu, omogućava rastući jaz u konkurentnosti i financijama, poziva na komercijalno zloupotrebljavanje od strane vlasnika treće strane i agenata, te ne uspijeva zaštititi igrače od zlorabuse njihovih ugovora o radu putem sustavnog neplaćanja.

- Europska komisija drži ključ za reformu industrije profesionalnog nogometa u mjeri većoj nego li to može bilo koji postupak unutarnje reforme pravila, jednostavnom primjenom zakona" - rekao je predsjednik FIFPro-a, Philippe Piat - FIFA ne uspijeva upravljati profesionalnim nogometom na isti način

na koji ne uspijeva upravljati sama sobom. Komercijalni interesi pojedinaca prevladavaju, dok je većina igrača i klubova u nepovoljnom položaju. Vrijeme je da vladavina prava prevlada nad interesima kartela. Onih koji imaju koristi od ovoga vrlo je malo - veliki klubovi, agenti i vlasnici treće strane. Onih čije interese potkopava je puno i mi sada pozivamo na promjenu."

FIFPro navodi da sustav transfera u sadašnjem obliku ne može više biti opravdan ili zaštićen argumentom "specifičnosti sporta". Danas se restriktivni učinci FIFA PSTI opravdavaju potragom za navodno legitimnim ciljevima koji bi trebali služiti interesu nogometa i javnosti. Ciljevi PSTI, dogovoreni od Europske komisije 2001.g, sadrže ugovornu stabilnost, financijsku solidarnost (redistribucija prihoda), natjecateljsku ravnotežu, cjelovitost i stabilnost natjecanja, kao i obuku mladih igrača. FIFPro je Europskoj komisiji dostavio snažne dokaze da sustav transfera ne postiže te ciljeve, te da u mnogim pogledima djeluje suprotno u odnosu namjere.

Prema svjetski poznatom nogometnom financijskom stručnjaku, Stefanu Szymanskom, koji je od strane FIFPro-a bio angažiran radi analize tržišta transfera kao argument za tužbu, očito je da su propisi o transferima znatno utjecali na ekonomsku i socijalnu dobrobit igrača, dok je učinjeno vrlo malo kako bi se promovirala konkurentna rav-

noteža između klubova, financijska solidarnost (redistribucija prihoda) ili stabilnost klubova. Štetna praksa klubova da traže napumpane naknade za transfere, također će biti podvrgnuta detaljnom nadzoru u ovoj tužbi. FIFPro tvrdi da to predstavlja ekstremnu prepreku klubovima kako bi se pošteno natjecali oko igračkog talenta, jer se trošak imanja kompetitivnog kluba stalno povećava.

Redistributivni učinci sustava ograničeni su, jer kako prenose nedavna izvješća, veliki dio naknade za transfere cirkulira između najvećih klubova i liga, dok se teško prelijeva na nižu razinu.

Szymanski navodi: - Značajan dio tržišta transfera kontroliraju elitni klubovi koji između sebe izmjenjuju vrhunske igrače. Iz sportske perspektive, poznato je da elitna grupa klubova dominira natjecanjima, te da je ta dominacija povećana pojavom UEFA Lige prvaka. Iz ekonomske perspektive, tržište transfera koristi se od strane elitnih klubova radi održavanja visokih ulaznih barijera kroz rast naknada za transfere."

Ako sustav transfera ne uspijeva postići postavljene ciljeve, a što tvrdi FIFPro, njegovi anti konkurencijski učinci i daleko sežna ograničenja na slobodno kretanje igrača i na njihova temeljna prava u okviru postojećeg sustava, više ne mogu biti opravdana. Iako se razlozi zbog kojih je FIFPro od Europske ko-

misije zatražio intervenciju temelje na tržišnom natjecanju, drugi važni argumenti u tužbi su: sloboda kretanja, ili ograničavanje mobilnosti radnika temeljem sustava transfera, i temeljna prava igrača koji rade na tržištu na kojem se njihovim radom trguje kao robom.

Kao strategija koja se priprema već dvije godine, FIFPro-ve pravne radnje protiv FIFA-e su osmišljene kako bi se stabilizirala nogometna industrija, te kako bi se:

- Napravio što veći broj kvalitetnih radnih mjesta za igrače temeljen na održivoj i otpornoj industriji koja prihvaća poštenje, veću razinu financijske solidarnosti, natjecanje i poboljšanje individualnih i kolektivnih radnih odnosa

- Omogućilo da se poštuje pravo svakog radnika na primanje plaće, osnovno pravo koje se tako često krši u svjetskom nogometu

- Osigurao reciprocitet prava i obveza od strane kluba i igrača, kod povrede ili prestanka ugovora

U ovoj mjeri sustav transfera nije bio napadnut još od slavne odluke u slučaju Jean-Marc Bosmana iz 1995.godine. Sposobnost slobodnog kretanja od jednog poslodavca do drugoga, nakon što je ugovor istekao, bilo je primarni fokus u tome slučaju. Dvadeset godina kasnije, FIFPro je proširio svoj djelokrug kako bi razotkrio ponovno stvoreno i jednako restriktivno tržište transfera uspostavljeno putem teške neravnoteže u propisima, točnije članka 17. FIFA PSTI-a, koji omogućuje klubovima da iskorištavaju igrače koji su pod ugovorom.

"Ne trebamo se bojati nogometnog svijeta bez sustava transfera" - izjavio je Glavni tajnik FIFProa, Theo Van Seggelen. Kroz kolektivno pregovaranje, mogu se uspostaviti bolja pravila na tržištu rada. Uz poštenu ravnotežu s potrebama klubova,

zajedno s poboljšanim modelom raspodjele prihoda, očuvat ćemo budućnost nogometa. Igračima je održivost ove igre i industrije u srcu i djelovat će odgovorno. Imamo dužnost činiti radna mjesta sigurnima, osigurati pridržavanje ugovora, te financijsku održivost klubova koja im omogućava da se natječu, a ne samo da predstavljaju samo brojku. Ova tužba predviđena je za dobrobit svijeta, uključujući i stotine milijuna nogometnih navijača koji su bili izdani neodgovornim upravljanjem tržišta transfera. Godinama smo pokušavali pregovarati poštene reforme s drugim sudi-

onicima i nismo uspjeli. Nismo uspjeli na prvoj prepreci - osigurati igračima da budu plaćeni za ono što im stoji u ugovorima.

Tisuće naših članova koji iz mjeseca u mjesec žive bez plaće očajni su. Sve više i više ljudi iskorištava takvo tržište transfera za svoju osobnu korist. Iako industrija ukupno raste, vidimo sve veći disparitet i financijsku borbu u ime igrača i klubova. Ova situacija ne ostavlja nam drugi izbor. FIFPro neće zatvoriti oči pred štetom koju je učinilo tržište transfera. Vrijeme je za promjene".

PRIJELAZNI ROK JE VRIJEME KADA KLUBOVI POKUŠAVAJU OSTVARITI PRIHODE PRODAJAMA I KVALITETNU SELEKCIJU UZ ŠTO MANJE INVESTICIJA. KAKO TO IDE U NAŠOJ SIROMAŠNOJ NOGOMETNOJ STVARNOSTI

Oskudica investicija znak je slabosti

Tijekom ljetnog prijelaznog roka u HNL-u je realizirano stotinjak transfera. Naizgled respektabilna brojka. Međutim najveći dio prelazaka ostvaren je kao u prvobitnoj zajednici: robno-robno razmjenom. Samo su tri kluba (Dinamo, Rijeka i Split) u dolaznim transferima rabili novac! Ostali su igrače angažirali bez odštete ili kroz posudbu. To je trend koji se proulači već sezonama...

Premda se maksimirski menadžment u mjesec i pol dana prijelaznog roka držao poprilično diskretno Dinamo je opet dominirao na domaćoj nogometnoj tržnici. "Modri" su (konačno) angažirali Marka Rogu. Urbana legenda govori kako se Zdravko Mamić u nogometaša Splita "zaljubio na prvi pogled". Pod poluvremenom utakmice želio je od braće Žužul kupiti dečka. Više od odbijene čelnika Splita, Dinamovog je predsjednika osupnula činjenica da je Rog rodnom iz okolice Varaždina. U njegovom selu (Nedeljanec) svi su – dinamovci! Priča govori da je Mamić već idućeg dana postrojio u Maksimiru skautsku službu i primijetio: – Vi ste slijepci i nezalice. Koji ku... vas plaćam kada niste u stanju prepoznati takvog igrača?

Godinu dana su trajali pregovori, nagovori i izgovori u poslovnim odnosima Dinamo i Splita. Naposljetku je postignut dogovor, koji je porušio sve limite i rekorde u transferima HNL-a. Dinamo se ugovorno obvezao platiti Splitu (obročno) četiri milijuna eura. Za sve prinadležnosti državi maksimirski klub mora odvojiti dodat-

nih sedam milijuna kuna. Transfer Roga iz Splita u Dinamo najveći je transfer u povijesti HNL-a, ali i najskuplji previd otkako se nogomet igra na ovim prostorima.

Dinamo je ostvario i najveći inozemni transfer. U završnici prijelaznog roka maksimirski je menadžment prodao Jozu Šimunovića u škotski Celtic. Uvjeti koje su "dosadni i uporni" Škoti ponudili i Zdravka Mamića su – "izbacili iz cipela": uz šest milijuna eura (odmah) slijedi i nekoliko (izglednih) bonusa: osvajanje škotske Premierlige (milijun eura), 30 nastupa u sezoni (1,5 milijuna eura) i 30% od idućeg transfera!

A Šimunović je formalno bio tek četvrti stoper u Dinamovoj sulačionici: iza Schildenfelda, Sigalija i Taravela. Njegovim odlaskom više je prilika počeo dobivati 17-godišnji Filip Benković, koji talentom već strši u svojoj generaciji.

Za razliku od Dinama, Hajduk je temeljito renovirao sulačionicu. Otpustio je ili prodao 12 igrača. Pritom je uprihodio 900.000 eura. Dovedeno je sedam novih nogometaša – bez odštete. Novi je čovjek i trener Damir Burić. Rezultati Hajduka na početku sezone sugeriraju svojevrstni perpetuum mobile. Praktički, bez ulaganja, Splitani su napravili značajan iskorak u Europi (stigli su do doigravanja za Europsku ligu), a nakon 12 kola "pušu za vrat", proteklih sezona, nedodirljivom Dinamu.

Na Kantridi, odnosno Rujeviću poprilično su stidljivo konzumira-

li posljednji prijelazni rok. Nakon senzacionalnih transfera u prošlom razdoblju, tijekom ove ljetne mercata, Riječani su kupili samo dvojicu gotovo neafirmiranih igrača (Ikić, Zuta) za svega 110.000 eura (zajedno). Mada su prethodno napunili blagajnu prodavši Leovca (1,7 milijuna eura) i Tomečaka (1,0). Ne računajući Dinamo, najbolji posao u prijelaznom roku napravio je RNK Split. Samo za dvojicu igrača (Rog, Cikalleshi) klub iz Parka mladeži imao bi inkasirati 5,7 milijuna eura.

"Ozbiljan novac", za hrvatske prilike, namaknuo je i NK Zagreb. Da bi "pokrili" dugove i barem vratili nadu u egzistenciju, "zagrebaši" su prodali Krovinića (600.000 eura), Livakovića (500.000) i Musu (200.000).

Nešto je utržio i Osijek: 400.000 eura za Bornu Barišića i 150.000 za Marka Dugandžića. Svi ostali klubovi HNL-a igrače su angažirali i otpuštali bez odštete. Ili bi potpisivali ugovore o posudbi... Nažalost, to je realnost HNL-a.

SVI TRANSFERI U HNL-U TIJEKOM LJETNOG PRIJELAZNOG ROKA:

DINAMO

Došli: Rog (odšteta 4,0 milijuna eura), Barišić (400.000), Livaković (500.000), Schildenfeld (bez odštete), Šoušić (posudba).

Otišli: Šimunović (6,0 milijuna), Addy (bez odštete), Pamić, Husejinović, Barišić, Rukavina, Radonjić (sui na posudbi).

RIJEKA

Došli: Ikić (65.000), Zuta (45.000), Bezjak, Rosh (bez odštete), Ristovski (posudba).

Otišli: Leovac (1,7 milijuna), Tomečak (1,0 milijuna), Ivačić, Špikić, Ajayi, Solomon, Okechukwu, Nwolor, Zlomislić, Sluga, Kuržić, Mišić, Hristov, Dangubić, Collins (sui na posudbi).

SPLIT

Došli: Rrahmani (100.000), Špehar, Obšivač, Bilbija, Simonovski, Pešić, Miljković, Franjić, Đorđević, Oremuš (sui bez odštete).

Otišli: Rog (4,0 milijuna), Cikalleshi (1,7 milijuna), Glumac, Galović, Glavina, Barbarić, Ibriks, Roce, Kvesić, Radotić, Belle (sui bez odštete), Bilić (kraj karijere).

HAJDUK

Došli: Milić, Jefferson, Ohandza, Bilij (bez odštete), Velasquez, Roguljić (posudba).

Otišli: Kiš (150.000), Gotal (250.000), Mikanović (400.00), Maločica (100.000) Jozinović, Vršajević, Ranilović, Mezga, Vuković, Džoni, Vasilj, Tomaš (bez odštete).

LOKOMOTIVA

Došli: Fiolčić, Capan, Čorić, Mišić, Grezda, Filipović, Puljić, Janjiš (bez odštete), Pamić, Barišić, Husejinović (posudba).

Otišli: Čabreja, Ceraj, Husinec (posudba), Rukavina, Biljan, Addy, Čalušić, Mamić, Sluga (povratak s posudbe).

ISTRA 1961

Došli: Žižić, Gojković, Nikolić, Ojđanić, Mišić, Ivačić, Suraka, Đurić, Ostojić, Vulović, Zolotić, Zlomislić, Ivašić, Kasalica, Bouhna (sui bez odštete).

Otišli: Obšivač, Franjić, Križman, Šimurina, Zennaro, Dreven, Bastos, Jordan, Dadić, Ivano- vić, Jo, Gastaldo, Hadžanović, Janjušević, Lovrić (sui bez odštete), Radonjić, Pamić, Špehar (povratak s posudbe).

INTER

Došli: Ottichian, Parlou, Komorski, Camaj, Šoljić, Begić, Bočkaj, Zulim, Čavar, Mlinar, Čabreja (sui bez odštete).

Otišli: Šafarić, Dramac, Ogbobe, Ajiye, Potokar, Aleksić, Leko, Lee, Borak (bez odštete).

SLAVEN BELUPA

Došli: Rozman, Bilandžić, Potokar, Mikulić, Barić, Štiglec, Halilović, Križman, Savić, Marciuš, Oštrek (bez odštete), Mihaljević, Galović, Međimorec (posudba).

Otišli: Parlou, Barišić, Grgić, Fuštar, Geng, Mirić, Picak, Lela, Senić (bez odštete), Peričić, Sminderovac (posudba), Mišić (povratak s posudbe), Vugrinec (kraj karijere).

OSIJEK

Došli: Maslač, Džolan, L.Mihaljević, D. Mihaljević, Lesjak, Radotić, Roce, Cvejba (bez odštete).

Otišli: Barišić (400.000), Dugandžić (150.000), Lončarić, Pavić, Špehar, Glavaš, Mišić, Vitaić, Baraban, Bralić, Jamak, Mešanović, Vukobratović, Aneff, Peev, Platero, Vojnović (bez odštete), Pongračić (posudba).

ZAGREB

Došli: Tešija, Čondrić, Gudelj, Čavar, Kuzmić, Gajić, Stubičan, Terzić, Matijašević (bez odštete).

Otišli: Krovinić (600.000), Musa (200.000), Livaković (500.000, ostaje na posudbi), Štiglec, Jurendić (bez odštete).

"Who the fuck is Martial"? Pret hodnu je rečenicu izgovorio kapetan Manchester Uniteda Wayne Rooney nakon informacije kako je njegov klub "istovar io" 50 milijuna eura za 19-godišnjeg Francuza.

Ovaj transfer paradigma je svih događanja tijekom ljetnog prijelaznog roka. Engleski klubovi potrošili su u mjesec i pol dana 1,178 milijardi eura. To je apsolutni rekord Premierlige glede poslovanja u prijelaznim rokovima. Formalno ih slijede klubovi Serie A, koji su potrošili upola manje – 550 milijuna eura.

Među deset najvećih transfera u Europi čak sedam su realizirali engleski klubovi (odnosno Manchester City, Manchester United i Liverpool). Bjesomućnu tržišnu utakmicu vodili su klubovi iz Manchestera. City je u konačnici

potrošio 204, a United 145 milijuna eura.

U plesu milijuna sudjelovala su i četvorica hrvatskih reprezentativaca. Po iznosu odštete transfer Matea Kovačića iz milanskog Intera u madridski Real 15. je na rang-listi. "Kraljevski klub" dao je Talijanima za hrvatskog igrača 30 milijuna eura!

U Serie A stigli su Mario Mandžukić, Ivan Perišić i Nikola Kalinić. Juventus je za Mandžukića platio 19 milijuna eura madridskom Athleticu.

Inter je njemački Wolfsburg oštećio sa 16 milijuna eura za Perišića dočim je Fiorentina stvorila hrvatski klan dovodenjem Kalinića (pridružio se Badelju i Rebiću), iz Dnipro za 6 milijuna eura.

NAJVEĆI EUROPSKI TRANSFERI OSTVARENI TIJEKOM LJETNOG PRIJELAZNOG ROKA:

Kevin de Bruyne (Wolfsburg / Manchester City) 75 milijuna eura

Raheem Sterling (Liverpool / Manchester City) 67 milijuna

Angel di Maria (Manchester United / PSG) 63 milijuna

Anthony Martial (Monaco / Manchester United) 50 milijuna

Christian Benteke (Aston Villa / Liverpool) 46 milijuna

Nicolas Otamendi (Valencia / Manchester City) 45 milijuna

Roberto Firmino (Hoffenheim / Liverpool) 41 milijun

Arturo Vidal (Juventus / Bayern) 37 milijuna

Julian Draxler (Schalke / Wolfsburg) 35 milijuna

Jackson Martinez (Porto / Atletico Madrid) 35 milijuna

Morgan Schneiderlin (Southampton / Manchester United) 35 milijuna...

UZ NASTUP TRI HRVATSKA KLUBA U NATJECANJU EURO LIGE

Važan kvalitativni iskorak Hajduka

Foto: Nk Lokomotiva

U ždrijebu za Europsku ligu hrvatski je nogomet ove sezone imao ponovno tri kluba. S kuvertiranim pojedinačnim ambicijama. Neprijeporno, aspiracije Rijeke i Hajduka sezale su do plasmana u skupine Europske lige dočim je treći hrvatski predstavnik, zagrebačka Lokomotiva krenula u natjecanje s poštalicom – "kaj Bog da"...

U 1. kvalifikacijskom krugu, zbog nižeg koeficijenta nastupili su samo Hajduk i Lokomotiva. Još

nedefinirana splitska momčad u estonskom je Kalevu odigrala tek 1:1 s klubom čije se ime lakše piše nego izgovara: Sillamäe. Istovremeno, "lokosi" su krenuli put Walesa. Po rezultatu kojega su ondje ostvarili (pobjeda 3:1) mnogi su pomislili kako im je protivnik bila tvornička momčad Airbusa.

Doimalo se kako je uzvrat za oba hrvatska predstavnika formalnost. Međutim poslije prvih 45 minuta Estonci su u Dugopo-

lju imali prednost – 2:1. Hajduk je proigrao tek u nastavku (6:2) dočim je Lokomotiva u završnici utakmice spašavala protiv Velšana "prolaznih" 2:2. Oscilacije u formi hrvatskih nogometaša kritičari su opravdava li početkom sezone kada potezi još nisu izbrušeni niti formacije uigrane.

Uostalom, početak srpnja zbog neprimjereno visokih temperatura nije idealno razdoblje za nogometnu inspiraciju. Sre-

ćom, na startu kvalifikacijskog ciklusa uglavnom se nude suparnici skromnijih mogućnosti...

U narednom kvalifikacijskom krugu, u natjecanje se uključila i Rijeka. No, stigli su i zahtjevniji protivnici. Već nakon ždrijeba Lokomotivine šanse protiv grčkog PAOK-a, predvođenog Igorom Tudorom, kretale su se oko nule. No, uvijek nepredvidivi "lokosi" dobili su prvi susret (u Kranjčevićevoj) – 2:1. Naizgled, sami sebi, stvorili su iluziju. Koja je živjela punih sedam dana. Do dolaska u Solun. Izdašnija kvaliteta Tudorove momčadi ispoljila se kroz rezultat. Grci su dobili – 6:0.

Hajduku niti dva gola u gostima nisu bila dovoljna da izbjegne poraz u Kopru. Domaćin je slavio – 3:2. No, bilo je uočljivo kako Burićeva momčad poprima konture serioznosti. Kolokvijalnim vokabularom – "nazire se glava i rep". Potvrda je stigla na Poljudu. Hajduk je deklasirao Slovence – 4:1.

Kakav katastrofalan ulazak u europsku sezonu! Rijeka – Aberdeen 0:3! Momčad koja je proteklih sezona imala zapažene sekvence u Europskoj ligi, "kleknula" je pred skromnim Škotima, usred Kantride. U uzvratnom susretu, na sjeveru britanskog otoka, Riječa-

ni su bili nadomak senzacije. Imali su 2:0 i nekoliko propuštenih prigoda...

No, poslije primljenog gola uslijedio je pad motiva i sustava. Završilo je 2:2. Predsjednik Damir Mišković odmah je otklonio insinuacije o mogućoj smjeni trenera. Time je i naprasno prekinuta istraga na temu – tko je kriv za rezultatski fijasko? Neočekivano benevolentno Riječani su izbrisali razočaranje europskim neuspjehom. I mediji su, kao i navijači, šutke proživjeli neuspjeh. Bez drame i sumnje u "riječki nogometni projekt".

Do 3. pretkola Europske lige stigao je tako jedino Hajduk. I nadalje lako obračunao se s norveškim Strömsgodsetom. U obje utakmice bio je isti rezultat – 2:0.

Činjenica da je splitski klub doživio Veliku Gospu u Europi podigla je adrenalin Hajdukovih navijača. Optimizam je podgrijao i ždrijež doigravanja za Europsku ligu (posljednje stepenice do plasmana u grupnu fazu natjecanja).

Poljudske procjene izgleda bile su jedinstvene: Hajduk može proći češki Liberec! Uvjerenje u ostvarenje cilja bilo je još veće nakon prve utakmice, koju su Splitsani

Foto: Nk Lokomotiva

"Tako blizu, a opet tako daleko" – sukus je ovosezonske Hajdukove avanture u pohodu na Europsku ligu. Iako potpora Torcide (svih 90 minuta) nije izostala, Hajdukova je momčad ostala pred vratima Europske lige. Česi su i u Splitu slavili minimalno (1:0), ali zaslu-ženo.

Liberec se i na Poljudu pokazao kvalitetnijim i nadalje iskusnijim protivnikom. Poglavitito u kontekstu europskih nastupa. Iako u češkom sastavu nije bilo zvaničnih imena momčad Libereca dobro je izbalansirana i (u susretima protiv Hajduka) odlično fizički pripremljena.

Poznato je da hrvatski navijači ekstremno doživljavaju svaki uspjeh svojih idola. A neuspjeh još i emotivnije. Objedima je nakon eliminacije od Libereca najviše bio izložen trener Damir Burić. Razočarani navijači

pridružili su se i neki mediji. Sročili su optužnicu protiv Hajdukovog stratega. Burićevu taktiku nazvali su kukavičkom!

Službeni je Poljud međutim odbacio takvu optužbu kao neutemeljenu. Trener Hajduka dobio je bezrezervnu potporu članka kluba. Upravo na "slučaju Burić" Hajduk je pokazao stabilnost i dosljednost u organizacijskom smislu. Zajedničku viziju klupske budućnosti (kroz prizmu dužnosnika, ali i stručnog stožera) nije poljuljao jedan neuspješan rezultat. Impulzivne reakcije navijača i medija nisu narušile integritet poljudske politike. Stoga je Hajduk iz krizne situacije izašao osnažen za dragocjeno iskustvo. Imajući u promišljanju i jednu narodnu mudrost: ako ćeš se kamenom nabacivati na svakog psa koji putem zalaje nikada nećeš stići do cilja!

Foto: HNK Rijeka

ULASKOM U LIGU PRVAKA DINAMO JE NAPRAVIO VELIKU STVAR
ZA SEBE ALI I HNL

Povijesni iskorak protiv Arsenala

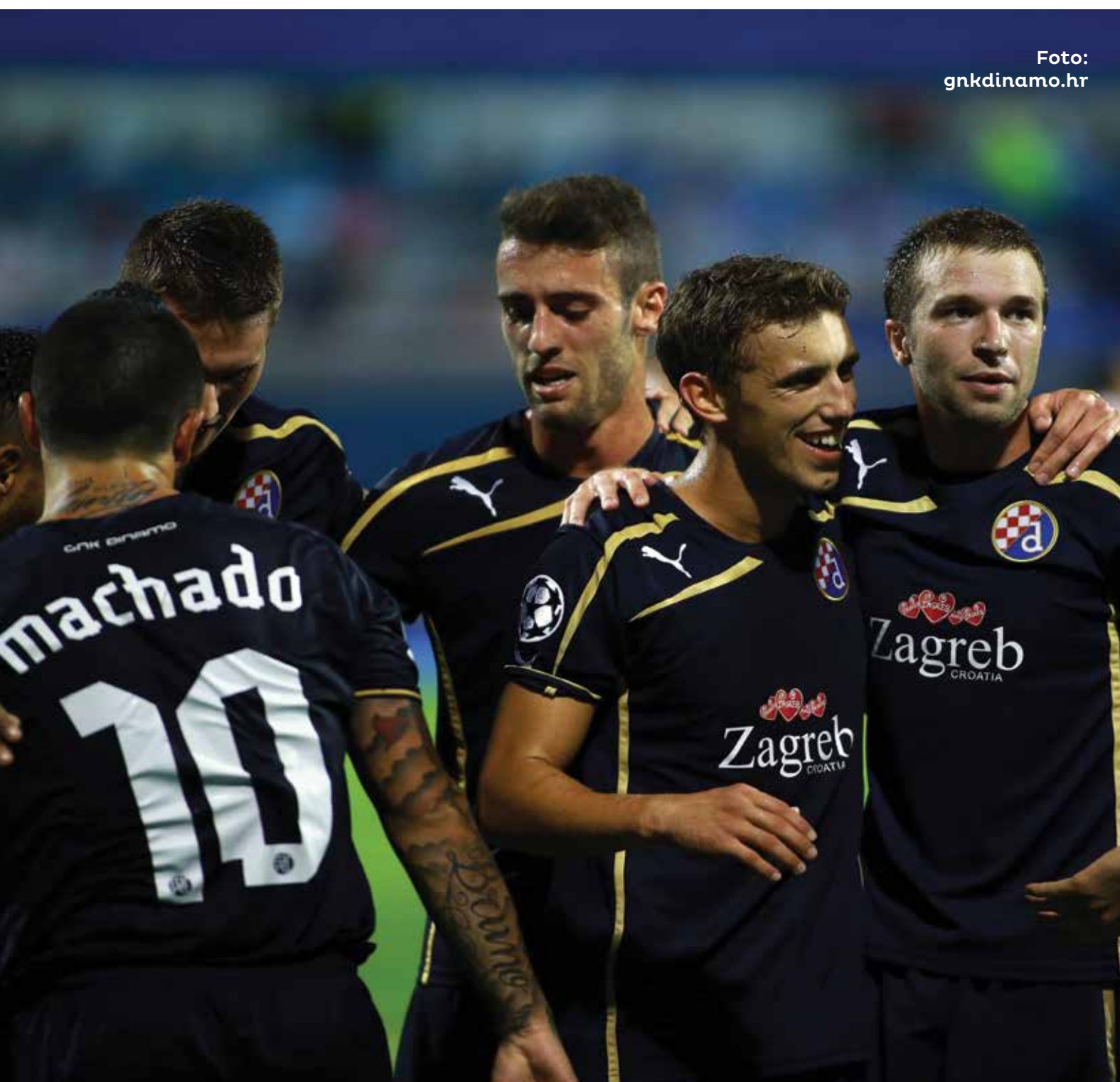

Foto:
gnkdinamo.hr

Uoči prošle sezone izvršni je predsjednik Dinama Zdravko Mamić isprovocirao medije izjavom:

U idućih deset godina barem osam puta Dinamo će se plasirati u Ligu prvaka! Prošla sezona završila je "s prvim mačićima". Stoga je na ovoj bio dodatni pritisak. Shodno tomu maksimirski menadžment je ispoštovao vlastiti slogan: "nema prodaje"! Transferiran je jedino Jozo Šimunović (u Celtic). Maksimirska je struka procijenila kako su Dinamovi potencijali dobro kapacitirani u obrambenom segmentu. Šimunović je ionako slovio za četvrtog stopera u igračkoj hijerarhiji.

Sa znanim i oprobanim igračkim kadrom, gladnim Lige prvaka, Zoran Mamić se zaputio u novu avanturu. Ždrijeb drugog pretkola razveselio je ukućane na zagrebačkoj adresi – Maksimirska 128. Predstavnik Luksemburga zapravo i nisu morali opservirati. Istog su protivnika upoznali prije dvije sezone (Dinamo je u obje utakmice pobijedio Folu – 5:0, 1:0). Sada su dobili Folu u gotovo neizmjenjenom sastavu.

Bilo bi pretenciozno tvrditi kako su Luksemburžani u proteklom razdoblju napredovali. No, rezultat maksimirske utakmice predstavljao je nemalo iznenađenje. U opskurnoj igri, Dinamo nije izvukao više od neodlučnog ishoda – 1:1. S tjeskobom se Dinamova momčad otisnula na put do Luksemburga. Domaćinu je za senzaciju svih senzacija bilo dostatno i 0:0. No, Dinamova momčad nije dopustila novu blamažu. Protiv amaterske družine iz mjesta koje je nemoguće naći na zemljopisnoj karti (Esch), "modri" su popravili bljutav dojam prvog susreta i trijumfirali – 3:0, "na krilima" Pjace (dva gola) i Roga.

Treće pretkolo – deža vu. U Maksimiru su bili zadovoljni nasumičnim odabirom protivnika: ždrijeb im je podario Molde. Sve je bilo dobro dok se Norvežani nisu pojavili u Zagrebu. Uz već viđene probleme u igri, zabilježen je i identičan rezul-

tat – 1:1! A u Moldeu – repriza Luksemburga. Ali, samo prvih 25 minuta, tijekom kojih je hrvatski prvak stekao naizgled komotno vodstvo – 3:0. Međutim u 75. minuti pogled na semafor inicirao je paniku u Dinamovim redovima. I na klupi. Ipak, uz činjenicu da je Molde imao na travnjaku figuru manje i uz pregršt sreće, Dinamo je sačuvaao 3:3 i osigurao plasman u doigravanje Lige prvaka.

Obeshrabreni Dinamovim izdanjima uoči četvrtog kruga kvalifikacija najžešći su kritičari vidjevši potencijalne protivnike ustvrdili: Dinamo može eventualno proći jedino albanski Skenderbeu! Bog je i tog petka bio dinamovac. Hrvatskom je prvaku udijelio upravo Albance. Razlika u kvaliteti bila je (pre) očita. "Modri" su pobijedili u obje utakmice: 2:1, 4:1.

Mamićevo "proročanstvo" se ostvarilo! Proteklih sezona navikli smo na realitet hrvatskog klupskog nogometa, koji sugerira kako od Dinama u Ligi prvaka (pa i Europskoj ligi) ne treba očekivati ništa. Uvriježeni dojam upotpunio je i ždrijeb, koji je Zagrepčane uvrstio u "skupinu bez nade", zajedno s prvakom Njemačke (Bayern), Grčke (Olympiakos) i trećeplasiranim klubom engleske Premierlige (Arsenal). Za maksimirski marketing – idealan odabir. Iznimno atraktivni protivnici.

U uvodu – Arsenal u Maksimiru! I statistika koja dinamovce "vje-kovima" tlači: otkako se hrvatski nogomet osamostalio nikada nisu pobijedili (a kamoli eliminirali) nijednu englesku momčad. Valjda uvažavajući neugodnu tradiciju niti kladionice nisu pretjerano vjerovali uspjehu domaćina. Najlošiji koeficijent bio je 5,5 na pobjedu hrvatske momčadi.

No, prema najtočnijoj definiciji – nogomet je igra u kojoj favorit ne pobjeđuje uvijek. Svi koji su bili dovoljno ludi ili pretjerano hrabri (a uložili su novac na Dinamovu pobjedu) mogli su se obogatiti. Konačan rezultat – 2:1 tek skromno ilustrira veličinu i veličanstvenost Dinamove pobjede. Post festum neočeki-

Foto:
gnkdinamo.hr

vanog rezultata, naslovljenog – "čudo u Maksimiru", mediji su danima pokušavali iznaći racionalan odgovor na pitanje: zašto je Dinamo pobijedio Arsenala? Uspjeh "modrih" pravdali su lošim izdanjem Arsenala, srećom, sudačkim odlukama, slučajnošću, utjecajem podzemnih voda... No, usprkos svim pseudoznanstvenim i paranormalnim objašnjenjima nogometnih kvazistručnjaka ostaje činjenica: Dinamo je igrom i rezultatom izdominirao momčad koja je motoričkim kvalitetama superiorna u Premiershipu! I to u trenucima dok su momčadi (još) bile brojčano izjednačene. Možda je mikronski na ovaj fenomen utjecao jedan detalj: Dinamov je stožer formu tempirao (po prvi puta) za Ligu prvaka, a ne kvalifikacijsko razdoblje!

Senzacionalan rezultat potaknuo je u Maksimiru (a napose oko njega) neutemeljenu euforiju i nerealna očekivanja. Procjene tvrde kako se na tribinama minhenske Allianz Arene okupilo između osam i deset tisuća Dinamovih navijača. Povijest ne pamti takvu potporu

maksimirskom klubu na gostovanjima. Pomalo je sarkastično zvučao poklič hrvatskih navijača: hoćemo pobjedu! Mogli su na semaforu pročitati da se klub protiv kojega Dinamo igra zove – Bayern!

Navedeni nogometni pojam sve objašnjava. Poglavitom konačni ishod – 5:0, ovog neravnopravnog dvoboja. Dinamovi igrači počinili su neke HNL-pogreške. Na Allianz Areni to je nedopustivo. Konačno, samo četiri dana kasnije bavarski je nogometni žrvanj samljeo i dortmundsku Borussiju (5:1). Ako to Zagrepčanima može predstavljati nekakvu utjehu...

Minhensko prizemljenje (debakl poslije 45 susreta bez poraza) vratilo je Dinamo u kontekst zbilje. A ona je neugodna i glasi (kao i na početku natjecanja F skupine Lige prvaka): Dinamo je u okruženju Bayern, Arsenala i Olympiakosa apsolutni autsajder! Mada status hrvatskog prvaka u zadanoj konkurenciji ne isključuje (još) poneko čudo...

ŠTO SUGERIRA PRVA ČETVRTINA HNL-OVE SEZONE 2015/16

Realna neizvjesnost ili odraz euro sezone

Foto: gnkdinamo.hr

Vraća li se neizvjesnost i natjecateljska draž u hrvatski nogomet? Posljednjih sezona nakon 12 odigranih kola nacionalnog prvenstva, Dinamo je imao značajnu i(li) obećavajuću prednost u odnosu na konkurenciju. Danas je situacija donekle drugačija. Uvažavajući dominantnu kvalitetu i postojanost osvajanja trofeja, Dinamo je i nadalje favorit broj jedan u Prvoj HNL. No, trenutačni pogled na tablicu ambiciju osvajanja naslova ne odriče niti Hajduku i Rijeci. Iako se nastavlja Dinamova nepobijeđenost na hrvatskim terenima, činjenično je stanje da ove sezone (u usporedbi s prethodnima) maksimalni klub teže dolazi do pobjede. Čak šest neodlučenih ishoda argument su toj tezi.

Što je razlog tomu? Fokus motivacije Dinamove momčadi evidentno je usmjeren na europske susrete. Za utakmice HNL-a trener Mamić počesto odmara stožerne igrače. Redovitim rotacijama igrača Dinamova momčad nema potrebnu uigranost. Niti kontinuitet izvedbi.

Za očekivati je da će maksimalni klub kulminaciju forme u domaćoj konkurenciji dosegnuti tek u proljetnom dijelu prvenstva. Kada će izvjesno biti "oslobodni utega" europskih utakmica.

No, čini se kako je i konkurencija "modrima" ove sezone ponešto ojačala. Prvenstveno Hajduk. Premda je tijekom ljetnog prijelaznog razdoblja zabilježena velika fluktuacija igračkog kadra, uz angažman novog trenera, splitska se momčad doimlje dobro posložena, razvojno vrlo potentna. Iako bez lipe investicija na poljudskom se travnjaku pojavilo nekoliko, za Hajduk, istinskih pojačanja. Poput reprezentativnog kandidata Hrvoja Milića. Ili Nigerijca Franka Ohandze. Dovedenog iz "Mamićevih Seseva". Ili Brazilca Jeffersona. U međuvremenu stasaju i "bili tići" – Vlašić i Balić. Da se na Poljudu stvara nešto ozbiljno sugeriraju ishodi derbija. I u Zagrebu (1:1) i u Splitu (0:0) nije bilo pobjednika.

Nestaje li čarolija Rijeke? Čak pet utakmica u prvih 12 kola nacionalnog prvenstva momčad Matjaža Keka odigrala je 0:0. Neočekivano

brzo Rijeka je eliminirana i iz europske konkurencije. Rječju, Rijeka nije na razini proteklih sezona. A opet, Dinamo je na dohvat ruke. Prvak je udaljen od Rujevice svega dva boda.

Premda zagovornici izjednačivosti HNL-a likuju nakon odigrane prve trećine natjecanja, neke se pretpostavke same nameću. Tablica sugerira kako je liga razdijeljena u tri cjeline. Prvu grupaciju čine pretendenti za plasman u europska natjecanja: Dinamo, Hajduk, Rijeka i Split. Spomenuti je kvartet i bodovno razdvojen od ostatka lige.

Doduše, četvrti Split i peti Inter udaljeni su samo jednu utakmicu, odnosno tri boda. Pa ipak, Inter, Lokomotiva, Istra 1961 i Slaven Belupo čine naizgled mirnu sredinu. "Europska četvorka" nije im puno odmakla, a udaljenost od "opasne zone" sve je izraženija. Radi se o kvalitativno podjednakim momčadima, koje mogu iznenaditi (ponajprije kada igraju međusobno).

Trenutačnim plasmanom Inter je najugodnije iznenađenje natjecanja. Momčad koja dvaput odigra neodlučeno s Rijekom i drži 90 minuta "na nišanu" favorizirani Dinamo, zaslužuje pozornost. Poglavito u kontekstu novaka u elitnom društvu.

Foto: gnkdinamo.hr

Istovremeno, činjenica da je Lokomotiva osvojila svega 14 od 36 mogućih bodova kazuje na svojevrsnu stagnaciju kluba s Kajzerice. No, ondje su ionako stalne igračke mijene (gotovo svaku sezonu "lokosi" iznova slažu i uigravaju momčad), a posve nenadano Lokomotiva je ostala i bez trenera. Zbog viših ciljeva... Ante Čačić je naime imenovan izbornikom hr-

Foto: Miro Gabela hajduk.hr

vatske nogometne reprezentacije. Nimalo slučajno, na začelju prvenstvene karavane nalaze se Osijek i Zagreb, klubovi svjetle prošlosti i tmurne budućnosti. Financijske probleme u HNL-u imaju gotovo svi klubovi, ali su nekako naizraženiji upravo u spomenutim klubovima. Osijek muči muku s privatizacijom dočim Zagreb niti ne pokušava dubioze financijske naravi riješavati na taj način. Da bi sanirao svoje dugove Zagreb rasprodaje igračku supstancu (a klub je napustio i trener Željko Kopač). To je "politička kratkog daha"... I zrcali se kroz plasman. Poslije 12 kola Zagreb je jedini klub u Prvoj HNL bez pobjede, sa svega četiri boda. U prošlom prvenstvu "zagrebaši" su do posljednjih trenutaka zadnjeg kola živjeli "europski san" (Lokomotiva je pobjedom u sudačkoj nadoknadi protiv Zadra pretekla gradskog rivala). Zagreb je definitivno najveće razočaranje dosadašnjeg tijeka prvenstva.

I dok bitka za bodove nudi neizvjesnost borba za najboljeg strijelca HNL-a ukazuje na sasvim neočekivani zaplet. Među deset najboljih golgetera lige hrvatski igrači

imaju tek epizodne uloge. Ako je to nekakva utjeha Miji Caktašu, Gabrijelu Bobanu i Draženu Bugaricu, vlasnicima četiriju golova, vodeći strijelci HNL-a nisu im odveć pobjegli. Na vrhu su Armin Hodžić i Ilija Nestorovski. Obojica su osam puta pogodili suparničke mreže.

U kontekstu problematične realizacije, posebice hrvatskih igrača, rarietan je slučaj zabilježen u 10. prvenstvenom kolu. Na pet utakmica postignut je samo jedan pogodak (i to autogol). Ekstremno negativan rekord za anale Prve HNL. I zaborav!

Osim natruha neizvjesnosti i zapaženog neugodnog trenda slabe forme hrvatskih strijelaca, ostali parametri i čimbenici u natjecanju HNL-a nisu doživjeli značajnija odstupanja. Kvaliteta igre i suđenja uglavnom je na razini iz proteklih sezona. Kao i posjećenost. Nakon 12 kola prosjek gledatelja na hrvatskim stadionima iznosi 2.985 ljudi. To je neznatno više u odnosu na prošlu sezonu (2.761), no u nastavku prvenstva za očekivati je lošije vremenske uvjete. Pa, posredno i pad gledanosti.

JOŠ JEDAN REPREZENTATIVNI BLACK OUT PROIZVEO JE STANJE
RASPADA SUSTAVA I SMJENE IZBORNIKA

Kako sačuvati kult reprezentacije

Naizgled, ugodnu rujansku večer u Oslu, Niko Kovač nikada će zaboraviti. S tribina stadiona Ullevaal dopirala je pjesma, radošću razgaljenih norveških navijača. Hrvatski izbornik nevoljko je još jednom pogledao prema semaforu: Norge – Kroatia 2:0. Toga trenutka preplavio ga je neobičan osjećaj. Čutio se najusamljenijim čovjekom na svijetu. Kao praktičnom katoliku, na um su mu nadošle Kristove riječi: Eli! Lama azavtani? Bože, zašto si me ostavio?

Sekvenca s Ullevaala bila je tek zaključni čin u kratkoj izborničkoj karijeri Nike Kovača. Njegova je kalvarija otpočela nekoliko mjeseci ranije. Po Murphyjevom zakonu: "sve što može poći krivo, poći će krivo"; bilo je primjenjeno i u slučaju Nike Kovača.

U trenucima kada je na San Siru doživljavao najuzvišenije trenutke trenerske karijere zapravo je započeo pad Nike Kovača. Danas takvo što zvuči apsurdno, jer hrvatska je momčad protiv "azzura" odigrala taktički najzreliju utakmicu njegovog mandata. Više od rezultata (1:1) imponirala je izvedba hrvatske reprezentacije. Činjenica da igraju bez Pirla, Talijanima je bila tek šuplja utjeha...

Međutim veličanstvenu igru nacionalne momčadi zasjenio je primitivni barbarizam hrvatskih navijača (službena izvješća ih kvalificiraju kao – huligane). Nakon višeminutnog pirotehničkog orgijanja, nizozemski arbitar Kuijpers bio je na rubu strpljenja. Vjerojatno bi trajno prekinuo utakmicu da je s

"hrvatske tribine" netko bacio samo komadić papira... Epilog: UEFA je HNS-u, uz novčanu kaznu, za susret s Norveškom zatvorila i dio tribina!

Reprezentacija je i u Maksimiru postigla rezultat za pamćenje (5:1 protiv Norvežana), ali delegat je u izvješću spomenuo rasističke povike ("Za dom spremni"?), i pirotehnička sredstva. Disciplinski organi UEFA-e i nakon HNS-ove žalbe ostali su neumoljivi: utakmica s Italijom igrat će se pred praznim tribinama!

I kada su u HNS-u pomislili da im od navijača više ne prijeti nikakva opasnost, križarski rat protiv Saveza i Mamića poprimio je sofisticiraniji oblik: uz pomoć kemikalija na poljudskom je travnjaku nacrtana – svastika! Utakmica s Italijom svejedno je odigrana (1:1), ali je hrvatska reprezentacija nakon provedenog postupka ostala bez osvojenog boda.

Histerično ozračje oko reprezentacije još je eskaliralo nakon medijskog istupa Zdravka Mamića. Javno je izrekao: Niko Kovač više nema moju podršku!

Konfuzno ozračje prožeto negativnim nabojem uvuklo se i u svlačionicu. Zbunjenost igrača sveukupnom situacijom odrazilo se i na terenu. U dvije utakmice, uz neshvatljivo i neobjašnjivo nedorečenu igru, hrvatska momčad protiv Azerbajdžana (0:0) i Norveške (0:2) nije uspjela postići gol. Kompromitirani izgledi za nastup na Euru pokrenuli su aktivnost članova Izvršnog odbora HNS-a. Još u zrakoplovu, na deset tisuća metara, Kovač je smijenjen. Opcija njegovog o(p)stanka praktički nije ni postojala. Eutaniziran je – po kratkom postupku. "Oproštajni govor" održao mu je tehnički direktor HNS-a, Romeo Jozak. Od bivšeg izbornika oprostio se riječima:

- Niko je bio vrlo težak za suradnju!

Razvidno je za primijetiti kako u odluci nogometne vlade nigdje nije bilo natruha njezine odgovornosti. Niti za inaugu-

raciju "spornog" Kovača, kao niti za situaciju ukoliko hrvatska nogometna reprezentacija "promaši" Euro u Francuskoj.

Kao Kovačevog nasljednika Zdravko Mamić promptno je predložio (mnogi će naglasiti – odredio) Antu Čačića. Dugogodišnji kroničari zbivanja u hrvatskom nogometu sarkastično će primijetiti: što je sporno? Pa, svi izbornici od 2008. (Bilić, Štimalac, Kovač, Čačić) izabrani su – jednoglasno. Odnosno – jednim glasom!

Dva tjedna nakon što je spomenuti zrakoplov prizemljio Ante Čačić je doista postao izbornikom hrvatske nogometne reprezentacije. Istoga trenutka, u eter je, poput balona, pušteno pregršt pitanja: Jesmo li olako potrošili Kovača? Je li Mamić kroz utjecaj u HNS-u privatizirao nacionalnu momčad? Nudi li smjena izbornika jamstvo da ćemo se plasirati na Euro? Kako će igrači reagirati?...

Na bjesomučnom udaru medija našli su se čelni ljudi HNS-a, Zdravko Mamić i Davor Šuker, a onda i kao kolateralna žrtva Ante Čačić.

Ona najekstremnija razmišljanja inzistiraju na bojkotu reprezentacije dok ju vodi aktualna vlast. Zvuči suludo: odreći se osjećaja nacionalne pripadnosti i njegovog najistaknutijeg simbola otkako je hrvatske države!

U kolopletu ekstremnih emocija i raznih interesnih sfera reprezentacija se doimlje pomalo izopćeno. O njoj se najmanje zbori. Ili se spominje tek uzgredno. Kao nekakva nuspojava.

Mi, kojima je stalo do nacionalne momčadi, u ovom iracionalnom trenutku, mogli bismo stoga kolektivno zavapiti: Bože, ako si već ostavio Kovača (sa)čuvaj nam barem hrvatsku reprezentaciju!

NOBI IZBORNIK – ANTE ČAČIĆ

Šef broj 12

Pomalo ili podosta neočekivano, ovisi iz kojeg se kuta gleda, 62.godišnji Ante Čačić postao je izbornik hrvatske nogometne reprezentacije. To je 12.šef Vatrelih od 1990.godine, nakon Stanka Poklepovića, Dražena Jerkovića, Vlatka Markovića, Tomislava Ivića, Miroslava Blaževića, Mirka Jožića, Otte Barića, Zlatka Kranjčara, Slavena Bilića, Igora Štimca i Nike Kovača.

Već po imenima prethodnika nazire se kako je Ante Čačić prvi izbornik koji nema značajniju igračku ili trenersku internacionalnu povijest. On je 1992. godine započeo trenersku karijeru i u neprekidnom nizu od 19 godina radio je u Dubravi, Inkeru, Osijeku, Zadru, Slaven Belu-

pu, Libiji, Kamen Ingradu i opet Interu (treći mandat). Godine 2007.godine odlučio je stati, da bi se u HNL vratio 2011.godine kao trener Lokomotive. Tamo je nakon par mjeseci dobio poziv Dinama da preuzme prvu titulu i kup, a potom i plasman u Ligu prvaka. Ubrzo potom je smijenjen. Nakon toga radio je kratko u Sesvetama, Mariboru, Slaven Belupu i opet Lokomotivi, koja mu očito nije suđena na dužu stazu, jer je iz nje „transferiran“ na klupu reprezentacije.

Dakle, u 4 prethodne godine, nakon 4 godine pauze, Čačić je zaredao sa 6 trenerskih stanica i sada 7., najvišom, sa Hrvatskom. Kronike radi, kažimo da

je u radu omladinskih selekcija HNS-a djelovao kao pomoćnik Martinu Novoselcu i Ivi Šušku u razdoblju 1994-98...

Zbog loše klime oko reprezentacije, uvjetovane animozitetom velikog djela javnosti prema vladarima HNS-a, imenovanje Ante Čačića proteklo je uz puno polemika i otpora. To će mu svakako otežati ravnanje Vatreanima, dakako i uz hendikep što Hrvatska igra već duže bez (masovnije) potpore navijača, a posljednjih dvije utakmice u domovini i bez prisutnosti gledatelja. Kako se u idućih mjesec dana (najkasnije u doigravanju u studenom) raspliće čvor oko plasmana na EURO u Francusku, jasno je da će Čačiću

izborničku eru usmjeriti iduće dvije utakmice, sa Bugarskom i Maltom te posljedični epilog u grupi. Da li kao drugi ili najbolji treći za direktan plasman, da li kroz doigravanje, Čačić mora ostvariti vizu za EURO.

Svaki drugi epilog bio bi fatalan za njegovu izborničku perspektivu. Ostvari li zadani cilj, koji je egzistencijalno (materijalno) presudan za funkcioniranje HNS-a, onda će 12.hrvatski izbornik dobiti 7 mjeseci vremena da pripremi na najbolji mogući način reprezentaciju za izazove EP-a u zemlji gdje se rodila legenda o brončanima 1998.godine. No, o tome će svakako biti jasnije govoriti nakon zaključne kvalifikacija.

NAJDUGOVJEČNIJI TRENERSKI MANDAT U HNL-U JE ZAKLJUČEN

Igor Pamić više nije trener Istra 1961

Nakon 1650 dana, odnosno 4 i pol godine, 155 prvenstvenih utakmica, zaključen je najdugovječniji mandat jednog trenera u 23 godine HNL-a. Odlukom Upravnog odbora Istra 1961 smijenjen je sa dužnosti prvog trenera Igor Pamić. On je Zeleno žute preuzeo 29.ožujka 2011. godine, naslijedivši Zorana Vulića, te je od tada zaredao sa 5 završenih sezona i započinjanjem ove, 6.mu po redu...

U tom dugom razdoblju, za hrvatske nogometne prilike iznimno neuobičajenom, Istra 1961 je pod ravnanjem Pamića ostvarila, uz kup dvoboje, 54 pobjede, 48 remija i 63 poraza, odnosno 34,6%-28,6%-36,9%, za prosjek od 1,27 osvojena boda. U sezoni u kojoj je zamijenio Vulića (2010/2011) momčad je imala bolji rezultatski učinak pod njegovim vodstvom ali nije uspjela izbjeći 15.poziciju na tablici te je zadržala prvoligaški status jer Gorica i Pomorac iz druge lige nisu dobili licencu. Uslijedila je sezona stabili-

zacije, na devetom mjestu (2011/12), a onda pravi iskorak, sa dva pozicioniranja na 6.mjesto, što je najbolji plasman u prvoligaškoj povijesti Istra 1961 (počela je 2004.g). Prošle sezone Zeleno žuti su opet ušli u vrlo turbulentnu seriju te su na kraju zauzeli deveto mjesto Lige 10, te su trebali igrati u doigravanju za prvu ligu sa drugoplasiranim drugoligašem iz Sesveta. Kako su oni odustali od te prilike, Istra 1961 je automatski zadržala prvoligaški status...

Igor Pamić je po svemu osebjuna trenerska osobnost. Nekoć vrstan igrač Istre, Pazinke, Dinama, Osijeka, potom Sochauxa, Hanse Rostock i GAK Graza, nastupio je i za Hrvatsku na EURU 96'. Trenersku karijeru započeo je 2002.godine, u rodnom Žminju, odakle je 2004. godine preuzeo Pulu 1856 (Današnju Istru 1961) i uveo je u prvu ligu. Nakon sezone i pol je otišao i kratko bio trenerom u Pomorcu Kostrena, da bi 2007.preuzeo NK Karlovac i

doveo ga iz treće u prvu ligu. Dakle, u 13 godina trenerske karijere trenirao je u 4 kluba, a četverogodišnja faza u Istra 1961 svakako mu je najintenzivnija i ukupno gledano najuspješnija.

Osim dva 6.mjesta ostvario je i polufinale kupa 2014.godine. Puno je kontroverzi oko njegova načina vođenja momčadi te taktičkih pristupa. Oponenti mu zamjeraju da je odveć defenzivnih taktičkih odabira i ziheraš, dok mu pobornici ističu kako je sa momčadima koje je imao na raspolaganju, pogotovo u kontekstu financijskih teškoća u klubu, izvlačio maksimum. Kad jednom bude trenirao u organizacijski stabilnom klubu tada će se sigurno dobiti objektivnija ocjena trenerskih mu dometa.

Dolaskom novih vlasnika u pulski klub, u lipnju, došlo je do razmišljanja između njihova lidera Michela Gloverera i Pamića. U temelju je svega bila filozofija vođenja

prve momčadi odnosno kluba, koja je nakon 5 godina prethodnog vlasnika, Rusa Mihaila Ščeglova, bila posve drugačija. Iako je potpisao novi ugovor, Pamić je odmah iskazao neslaganjem kako se selekcioniraju igrači za Istru 1961 te je javno kazao da ne može sa takvim kadrom ispuniti ambiciju vlasnika, a to je plasman na 4.mjesto i osiguranje nastupa u pretkolima EURO lige. Gotovo 4 mjeseca je trajala ta nesloga u pogledima na rad i perspektivu Istra 1961, te je naposljetku uprava Zeleno žutih 5.10. odlučila jednostrano raskinuti ugovor sa trenerom. Na njegovo je mjesto, do daljnjeg, imenovan dosadašnji sportski direktor Robert Rubčić.

Način rastanka između Istre i uskoro 46.godišnjeg Pamića nije baš prijateljski te će se pitanje jednostranog prekida ugovora od strane kluba, kako je trener najavio, sigurno osporavati na Arbitražnom sudu.

ETABLIRA SE, NAPOKON (!) NOVA GENERACIJA HRVATSKIH
STRUČNJAKA U INOZEMSTVU

Bilić frontman CRO struke

U 1990tim godinama, kada se Hrvatska osamostalila, njen je nogomet bio pod velikim utjecajem struke sazrele u vremenima bivše države. Plejada naših vrsnih trenera na čelu sa Tomislavom Ivićem, Miroslavom Blaževićem, Ottom Barićem, Stankom Poklepovićem, Mirkom Jozićem, Sergije Krešićem, Josipom Skoblarom, Ivom Šuškom, pa nešto mlađim Josipom Kužeom i drugima, bili su dio grupe stručnjaka koji su bili traženi kako u HNL-u tako i periodično u inozemstvu. Nazovimo je starom gardom, koja se već u drugoj polovici prvog desetljeća 2000tih godina, polako odmicala od naslovnih rola. Uvijek je upitno koliko je mudro stručnjake sa ogromnim iskustvima ostaviti po strani. U Hrvatskoj je inače odnos prema iskusnijima i navodno starijima odveć omalovažavajući, valjda je i to razlog što nam nedostaje poprilično mudrosti u nogometnom sportu. Doduše, ako i treneri starijeg kova ne osjete trenutak kad se sa klupe treba ipak prebaciti na mentorske pozicije, oni neumitno troše svoje kredibilitet pogotovo prema javnosti...

Kako god bilo činjenica je da je nakon spomenute ere nastupila jedna zrakoprazna faza kad je u pitanju nova generacija kvalitetnih trenera. Mora se biti realno pa kazati da onima koji su se školovali u Hrvatskoj i koji su svoja prva trenerska iskustva stjecali u HNL-u, puno je teže stvoriti stručno ime koje može zaintrigirati međunarodnu javnost odnosno poslodavce. U odnosu na bivšu jugoslavensku saveznu ligu, kao i na nekadašnje euro odnose (kup natjecanja, a ne lige kao i sada), nesumnjivo je bilo jednostavnije izići na inozemno tržište.

Sa epizodama u Francuskoj, Njemačkoj, Španjolskoj, Grčkoj i drugim zemljama većeg prestiža naši su treneri stjecali i veći autoritet unutar Hrvatske. Unutar samostalne Hrvatske, dakle, puno je teže skrenuti pozornost na svoja znanja, jer naši su klubovi u novim EURO ligama i konkurencijama ipak bliži roli autsajdera nego zapaženosti. U tom kontekstu pokazalo se da je prestižnost hrvatske reprezentacije, odnosno izbornička rola jedna od rijetkih koja pruža realnu šansu dokazivanja stručne vrijednosti. No, kako pokazuju sudbine izbornika koji su dosada vodili Hrvatsku, niti je to garancija za međunarodni iskorak, a niti je (ipak) jedina mogućnost za posao u Europi...

Zlatko Kranjčar je nakon abdikacije u HNS-u 2006.godine ostvarivao transfere u na razne adrese klubova u Iranu, Slovačkoj ali i novu izborničku poziciju, u Crnoj Gori. Sada je u Katru. Najveći iskorak definitivno je napravio Slaven Bilić. Njega možemo tretirati kao predvodnika nove generacije hrvatske struke, koja se dokazuje u inozemstvu, i stvara ime i djelo koje će ojačati njen prestiž. Nakon 6 godina vođenja Hrvatske Bilić je postao trenerom moskovske Lokomotive, odakle je potom prešao u jedan od tri najveća turska kluba, Besiktas. Naposljetku je ovog proljeća Slaven Bilić doživio ostvarenje svog trenerskog sna i najveći iskorak hrvatskih trenera, a to je posao u engleskom Premierligašu, u njegovu slučaju West Hamu. Za kratko vrijeme Bilić je ostvario vrlo zapažene rezultate sa klubom u kojem je nekoć i igrao, nanizavši velike pobjede u gostima kod Arsenala, Liverpoola, Manchester Citya. Već je to bilo dovoljno da se skrene posebna pažnja na 46-godišnjeg hrvatskog trenera, koji je osobnošću, retorikom i ne baš engleski konvencionalnim istupima u medijima zaradio mnoštvo simpatija tamošnje javnosti. U svakoj opciji ključno će biti što će Bilić napraviti do kraja sezone u Ligi, no dojam je već sada, za hrvatske standarde struke, povoljan i poticajan.

Slično bi se moglo reći za Nenada Bjelicu, mladog trenera (43) koji je 7 godina uspješno radio u Austriji (zaključio u istoimenom klubu iz Beča) a od lani je prvi trener vrlo ambicioznog talijanskog B ligaša Spezie. Ove se sezone taj „napola hrvatski“ klub nalazi u redu favorita za ulazak u A ligu.

Igor Tudor, donedavni trener Hajduka, napravio je veliki iskorak dobivši trenerski posao u grčkom PAOK-u. U ovom slučaju je jasno da je veliku ulogu odigrala Tudorova igračka karijera (Juventus, Hrvatska), jer je sa tim ugledom i pozitivnim dojmovima rada u Hajduku, zaintrigirao solunski klub. I što je važnije, Tudorova momčad igra sve bolje i nakon par mjeseci već je stekao zavidan autoritet kod ruskog vlasnika, navijača i medija. Sa samo 37 godina time se Tudoru otvara autoput prema europskoj trenerskoj afirmaciji.

Sve će to osnažiti status hrvatske struke i otvoriti više prostora uopće našim trenerima. U to ime, nakon ovih primjera iskoraka u prestižnije euro zemlje, valja naglasiti i vrhunske dosege koje ostvaruje Zlatko Dalić u Ujedinjenim arapskim emiratima, gdje je stekao kulni trenerski status. To će svakako doprinijeti zanimanju za

naše trenere i u tim nogometnim stvarnostima. A posebnu temu zaslužuje i izbornički start Prosinečkog u Azerbejdžanu.

Sve zajedno nas to upućuje da je u tijeku etabliranje nove generacije hrvatskih stručnjaka, a uz koje će, kroz 5-6 godina svakako biti više „željenih“ kandidata kada se bude biralo izbornike ili trenere za domaće najjače klubove. Inozemna karijera jedan je od faktora zidanja stručnog autoriteta, sa kojima je onda uvijek lakše zaraditi povjerenje kod kuće.

NOGOMETNA MEDICINA

Ozljede gležnja

U novije doba nogometa akteri tog urla intenzivnog sporta izloženi su sve zahtjevnijim fizičkim aktivnostima. Usporedo su nogometni kalendari tako koncipirani da nogometaši praktično cijele godine nastupaju u raznim klupskim i reprezentativnim natjecanjima. Stalna putovanja, utakmice i druge obveze koje idu uz njihovu posao skraćuju vrijeme pripreme-treninga, odnosno bitno umanjuju razmake između utakmica, a sve to znači nedovoljni period fizičke i psihološke regeneracije. Posljedica takvog ritma i kakvoće

obaveza jesu i brojnije ozljede nogometaša. U tom kontekstu će u svakom broju HUNSOVA časopisa NOGOMETAS tematizirati pitanja fizičkog integriteta nogometnih aktera...

U najnovijem blog postu, glavni medicinski direktor FIFPro-a, Vincent Gouttebarga, raspravlja o ozljedama gležnja i vanjskim mehanizmima zaštite. Usporedio je učestalost ozljede gležnja kod igrača koji koriste vanjske mehanizme zaštite te one igrača koji ne koriste vanjske mehanizme zaštite.

Dr. Gouttebarga otkriva temeljna razmišljanja igrača o tim mehanizmima zaštite koji oni koriste.

KLJUČNE TOČKE TEME

- Ozljede gležnja obuhvaćaju 20% svih ozljeda u profesionalnom nogometu

- Kinesio trake i bandaže koriste se kako bi se spriječile ozljede gležnja jer poboljšavaju stabilizaciju skočnog zgloba, samnjivanjem raspona pokreta

- 28% profesionalnih nogo-

metaša ispitanih od strane FIFPro-a pretrpjelo je najmanje jednu ozljedu gležnja tijekom sezone 2014/2015

- 36% profesionalnih nogometaša koji su nedavno ozlijedili gležanj koristili su vanjske mehanizme zaštite prije nego li su se ozlijedili

- 49% profesionalnih nogometaša koji nedavno nisu imali ozljedu gležnja koristili su vanjske mehanizme zaštite

- Između 68% i 80% ispitanih profesionalnih nogometaša smatra da su vanjski mehanizmi

zaštite bitni za preventivu

Sasvim su dovoljni ovi podaci da se shvati kompleksnost teme ozljede odnosno važnost prevencije i tretmana gležnja. Nekoliko je dodatnih teza koje će vam to dočarati.

-Između sezona 2001/2002 i 2011/2012 UEFA Lige prvaka, ukupno je bilo 1080 ozljeda gležnja (13% od svih ozljeda)

- Na temelju 5 sezona Australian A-League, FIFPro i PFA Australia su pokazali da momčad od 25 igrača može očekivati 2-3 teške ozljede gležnja po sezoni, što dovodi u prosjeku od 6 do 12 propuštenih utakmica tokom sezone (Gouttebarga, 2015.g)

Najčešći uzrok ozljede gležnja je prekršaj. Kada je riječ o prevenciji ozljede gležnja, nekoliko strategija i intervencija je predloženo u posljednjih nekoliko godina, uključujući i neuromuskularne treninge (obuhvaćaju koordinaciju, snagu i ravnotežu), ali i vanjske mehanizme zaštite, kao što su kinesio trake ili bandaže

VAŽNOST VANJSKE ZAŠTITE GLEŽNJA

Uz neuromuskularne treninge, kinesio trake i bandaže se koriste kako bi se spriječila ozljeda gležnja.

Kinesio trake i bandaže se koriste kako bi se poboljšala stabilizacija skočnog zgloba, smanjenjem raspona pokreta, što u konačnici ograničava rizik od ozljede.

U istraživanju koje je provedeno u engleskim nogometnim ligama, 50% profesionalnih nogometaša koji su imali ozljedu gležnja nisu koristili vanjske mehanizme zaštite, dok je 25% njih izjavilo da su koristili bandaže, a njih 7% je koristilo neki drugi oblik vanjske zaštite.

U posljednjih desetak godina, moderne bandaže temelje se na najnovijim tehnologijama i materijalima, dizajnirani su i dostupni na globalnom tržištu. FIFPro je proveo kratko istraživanje (

elektronička anketa) među profesionalnim nogometašima u vezi ozljede gležnja, te percepcije igrača o korištenju bandaža ili kinesio trake kao preventivne zaštite. U istraživanju, ozljeda gležnja je definirana kao ozljeda u kojoj su uključene kosti, zglob i ligamenti i do nje dolazi za vrijeme momčadske aktivnosti (trening ili natjecanje). Rezultat ozljede je nemogućnost igrača da u potpunosti sudjeluje u idućim nogometnim aktivnostima (trening ili natjecanje).

Profesor Niek van Dijk, voditelj Odjela za ortopediju u Akademskom medicinskom centru u Amsterdamu, vodeći je sujetski stručnjak u posljednjih 30 godina kada je u pitanju ozljeda gležnja i operacije među profesionalnim sportašima.

„Svaki mjesec vidim u prosjeku 10 do 15 profesionalnih sportaša s ozljedom gležnja. Od toga je 30-40% profesionalnih nogometaša koji posebno pate od bolno mehaničko limitiranog zgloba, kombinirano sa slabostima gležnja i stres frakturom. Stariji nogometaši pate od degeneracije kosti/hrskavice. Od 35-50% nogometaša s ozljedom gležnja trebaju operaciju. Prosječno vrijeme do povratka od ozljede je 6 tjedana za ozljedu koja nastaje zbog sudaranja, a 8-10 tjedana za degeneraciju kosti/hrskavice i frakture stresa. Za prevenciju od ozljede gležnja, bandaža i kinesio trake su se pokazale vrlo učinkovito, stoga bi ih preporučio sportašima i profesionalnim nogometašima.“

KARAKTERISTIKE PROFESIONALNIH NOGOMETAS ISPITANIH OD STRANE FIFPRO-A

Između 15. lipnja i 15. srpnja 2015.

godine, nogometni sindikati iz 18 europskih država pozvalo je 15 igrača iz svake zemlje kako bi sudjelovali u istraživanju. Od 270 igrača koliko je kontaktirano, 133 profesionalna igrača (49%) sudjelovalo je i ispunilo elektroničku anketu. U prosjeku, ispitanik je igrao nogomet na profesionalnom nivou 8 godina. Među njima 72% igrača nije imalo ozljedu gležnja tokom sezone 2014/2015, dok je 28% igrača imalo barem jednu ozljedu gležnja tokom iste sezone.

VANJSKA ZAŠTITA GLEŽNJA MEĐU NOGOMETASIMA S NEDAVNOM OZLJEDOM GLEŽNJA

Velika većina igrača (70%) koji su pretrpjeli ozljedu gležnja u prošloj sezoni, izjavili su da su zadobili jednu ozljedu gležnja, dok je 20% imalo dvije do tri ozljede gležnja (10% više od tri). Njih 39% je pretrpjelo ozljedu gležnja tijekom treninga, 31% za vrijeme natjecanja, a 30% i na treningu i na natjecanju.

Na pitanje o svojoj najtežoj ozljedi gležnja tijekom sezone 2014/2015, 41% od tih igrača reklo je da su bili van terena manje od tjedan dana a 40% igrača da su bili van terena od jednog do četiri tjedna. Čak 19% igrača je reklo da nisu mogli trenirati niti se natjecati više od 4 tjedna kao posljedica njihove ozljede. Prije njihove prve ozljede, oko 28% igrača koristilo je kinesio tape na jednom ili oba gležnja, a samo 8% igrača koristilo je bandažu. Preostali igrači koji su sudjelovali u anketi nisu koristili nikakvu vanjsku zaštitu gležnja.

Nakon njihove prve ozljede, 50% igrača je koristilo kinesio traku na jednom ili oba gležnja a 11% je koristilo bandažu.

VANJSKA ZAŠTITA GLEŽNJA MEĐU NOGOMETASIMA KOJI NEDAVNO NISU IMALI OZLJEDU GLEŽNJA

Velika većina igrača (60%) koji nisu patili od ozljede gležnja u prošloj sezoni, izjavili su da su u prošlosti patili od ozljede gležnja tijekom njihove karijere, dok je 40% ispitanika reklo da nikada nisu patili od ozljede gležnja tijekom karijere. Ovi igrači koji nisu imali ozljedu gležnja u protekloj sezoni 2014/2015, 40% je koristilo kinesio trake na jednom ili oba gležnja, dok je 9% koristilo bandažu.

PERCEPCIJA IGRAČA O PREVENTIVNIM UČINCIMA VANJSKE ZAŠTITE GLEŽNJA

Među igračima koji su prijavili ozljedu gležnja u sezoni 2014/2015, 61% njih ima percepciju da je omotavanje gležnja preventiva od ozljede a 19% ispitanih vjeruje da je korištenje steznika preventivno. Samo 3% smatra da korištenje steznika nije preventivno za ozljedu gležnja, dok je ostatak igrača bio nesiguran. 44% igrača je spomenulo da imaju namjeru koristiti vanjske mehanizme zaštite u budućnosti.

Među igračima koji nisu pretrpjeli ozljedu gležnja u sezoni 2014/2015, 50% njih ima percepciju da je omotavanje trakom preventivno za ozljedu gležnja, a 18% smatra da je steznik preventivan. Među ispitanima je 11% igrača reklo da i steznik i korištenje trake nije prevencija za ozljedu gležnja, a 26% igrača je spomenulo da imaju namjeru koristiti trake za omotavanje gležnja u budućnosti kao vanjski mehanizam zaštite. Njih 17% je reklo da će koristiti steznik.

TEMELJEM SVIH TIH POKAZATELJA SVAKI NOGOMETAS MOŽE DONIJETI SVOJE SUDOVE O PREVENCIJI OZLJEDE GLEŽNJA I POSLJEDIČNO LAKŠE SE ODLUČITI KAKO POSTUPITI.

Nogometaš

HUNS
HRVATSKA UDRUGA
NOGOMETNI SINDIKAT

Impressum

GODINA I / BROJ 3 - LISTOPAD 2015.

Nogometaš

GLASILO HRVATSKE UDRUGE NOGOMETNI SINDIKAT

IZVRŠNI UREDNIK: MARIO JURIĆ

UREDNIŠTVO: SANDRO ŠORONDA

VANJSKI SURADNICI: MLADEN BARIŠA, ROBERT MATTEONI

LEKTOR: SANDRO ŠORONDA

MARKETING: NEKI DANIELS MEDIA

TISAK: STEGA TISAK

NOGOMETAŠ IZLAZI SVAKA TRI MJESECA.